

عنوان مقاله:

جایگاه نظریه فطرت در فرهنگ و اندیشه دینی از نظر عالمان شیعه

محل انتشار:

چهارمین کنگره بین المللی فرهنگ و اندیشه دینی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

محمدتقی رکنی لموکی - استادیار پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

خلاصه مقاله:

نظریه فطرت در فرهنگ و اندیشه دینی جایگاه ویژه ای دارد. قرآن کریم و روایات معصومان (ع) به این جایگاه اشاره کرده اند. بر همین اساس، تبیین جایگاه فطرت در کلام دانشمندان اسلامی به ویژه عالمان شیعه نیز مورد توجه قرار گرفته است تا آنجا که امروزه نظریه فطرت یکی از نظریه های مهم در زمینه علوم انسانی به شمار می رود. بر اساس این نظریه انسان به صورت بالفطره و بدون نیاز به آموزش نسبت به بعضی از مفاهیم و موضوعات شناخت دارد. مانند کمال جویی و حقیقت طلبی. این مفاهیم و موضوعات را که بر اساس نظریه فطرت، بدون تعلیم درک می شوند، فطریات می نامند. در روزگار معاصر با توجه به بحث های جدید در حوزه انسان شناسی، نظریه فطرت بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. این نوشتار سعی دارد با تبیین مباحث نظریه فطرت و جایگاه آن در فرهنگ و اندیشه دینی، نظرات عالمان شیعه را در این باره واکاوی نماید. فرضیه این مقاله آن است که اندیشمندان شیعه این نظریه را منبعث از روح تعالیم قرآن و کلام ایمه معصوم (ع) دانسته، به اثبات آن پرداخته اند. نتایج این تحقیق نشان خواهد داد که فطرت انسانی جایگاه ویژه ای در فرهنگ و اندیشه دینی دارد. همچنین نشان خواهد داد که فطرت آدمی ابزاری کار آمد برای گرایش او به خالق هستی و تعالیم دین است. روش این تحقیق استدلالی و بر پایه مطالعات کتابخانه است. از داده های این تحقیق می توان برای راهکارهای اخلاقی برای درمان برخی ناهنجاری های اجتماعی استفاده نمود.

کلمات کلیدی:

فطرت، فرهنگ، اندیشه اسلامی، انسان، کلام اسلامی، اخلاق اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/778380>

